

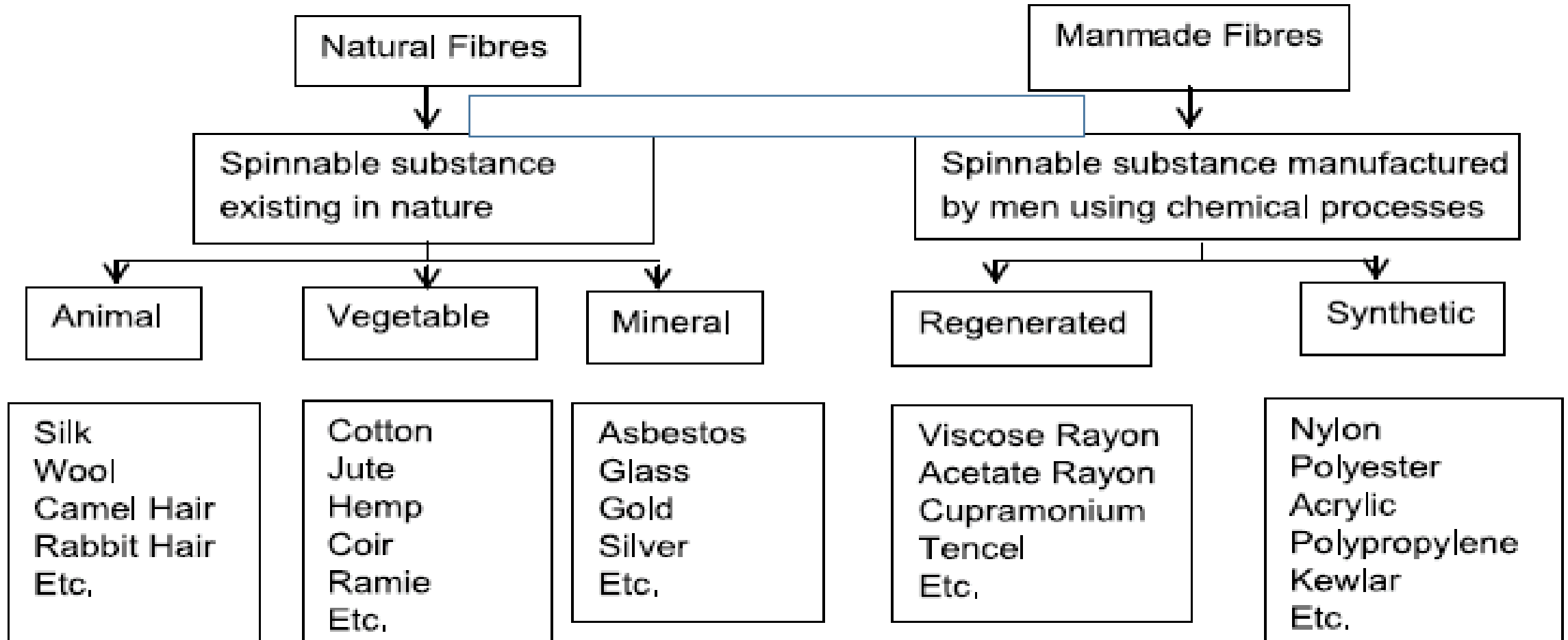
Dünya'da ve Türkiye'de Sentetik İplik Üretimi

Sadık Kutlucan
Kutlucan Tekstil Ltd.

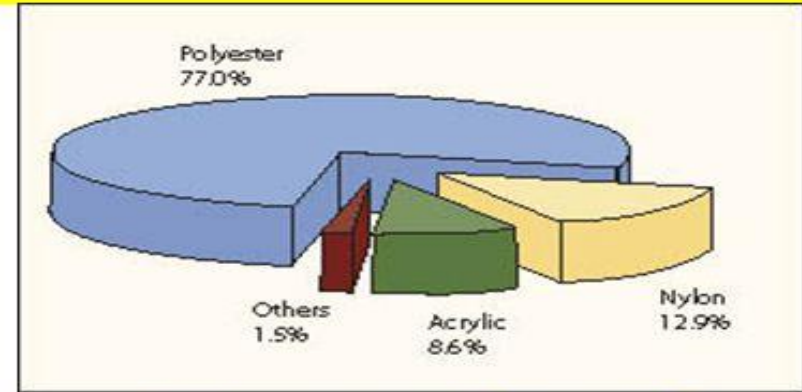
Textile Fibres

Synthetic Fibers

Made from derivatives of petroleum, coal, and natural gas.

1. **Nylon**—most durable of man-made fibers; extremely lightweight
2. **Polyester**—most widely used man-made fiber
3. **Acrylic**—provides warmth from a lightweight, soft, and resilient fiber
4. **Spandex**—extreme elastic properties

Sentetik Lifler

Daha XVIII. Yüzyıl başlarında Dünya'da tüketilen liflerin % 90'ından fazlasını yün ve keten oluştururken, soğuk Orta ve Kuzey Avrupa ülkelerinin ılıman iklim kuşağındaki ülkelere ulaşımının kolaylaşması ve bu ülkeler üzerindeki hakimiyetlerinin artması ve ABD'nin Güney Eyaletlerinde pamuk plantasyonunun yaygınlaşması ile XIX. Yüzyıldan itibaren yün ve ketenin yerini pamuk almaya başlamış ve bu gelişme XX. Yüzyılın yansına kadar devam etmiştir.

1950 yılında Dünyada tüketilen liflerin % 70'inden fazlasını tek başına pamuk oluştururken, 2. Dünya Savaşı sonrası sentetik elyaf ve iplik üretiminin artmaya başlamasıyla bu oran 1970'li yıllarda % 50'nin biraz altına düştükten ve 1980'li yılların ikinci yarısında hafif bir artış gösterdikten sonra, 1990'lı yıllarda % 40'ın da çok altına inmiştir.

Sentetik iplikler ve elyaflarda 2000-2005 yıllarında fabrika tüketimi incelendiğinde, Kuzey Amerika, Batı Avrupa, Güney Kore, Tayvan, ve Japonya'da düşüş gerçekleştiği, bunun aksine Güney Asya ve Hindistan'da artış, Çin'de ise muazzam bir artış olduğu görülmektedir.

Dünya çapında yapay elyaf üretiminin bölgesel dağılımına bakıldığında; Asya ve özellikle Uzakdoğu'nun dünya üretiminden %65 'lik pay alması, bu alanın hakimi olduğunun göstergesidir. ABD'nin payı % 16, Batı Avrupa'nın % 13, Japonya'nın ise % 6 dır.

Polyesterde 1990-2005 yılları arasında dünya kapasite artışının %82 si Çin ve Hindistan'da gerçekleşmiştir. Bu hızlı artışın önümüzdeki yıllarda da devam ederek 2050 yılında 150 milyon ton'u aşması beklenmektedir. Böylece Dünya elyaf üretiminin % 80'nini sentetik elyaf oluşturacaktır.

Sentetik Liflerdeki Dağılım

Dünya toplam elyaf piyasası 64 milyon ton elyaftan oluşmaktadır. Diğer bir ifadeyle kişi başına düşen elyaf miktarı 10 kg/kişidir.

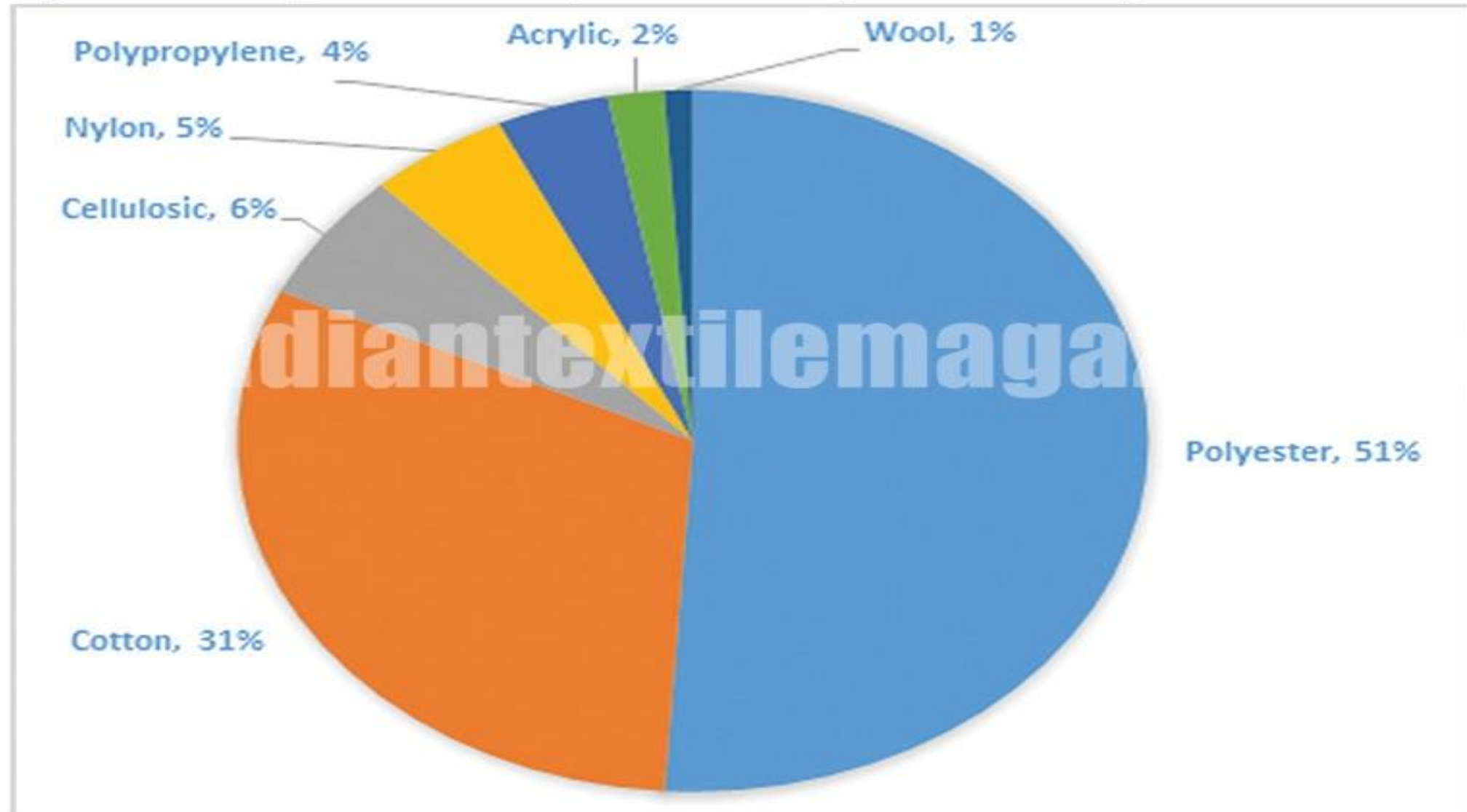
Elyaf çeşitlerine göre dağılıma bakıldığında, dünya toplamı içerisinde PES filament %23, PES şapel %16, pamuk %36, polipropilen %7, poliamid %6, akrilik %4, yün %2, selülozikler %5 ve diğer elyaflar %1 paya sahiptir.

Toplam sentetik elyaf pazarı 36.8 milyon tondur. Toplam sentetik elyafların dağılımına bakıldığında, polyester %70, polipropilen %12, poliamid %10, akrilik %7 ve diğerleri %1 paya sahiptir.

Dünya genelinde sentetik elyaf çeşitlerine göre talep incelendiğinde, 2000 yılında 19 milyon ton olan polyester tüketiminin 2010 yılında 35 milyon tona ulaşacağı beklenmektedir. Dünya toplamı içinde Çin'in payı %56, diğer Asya ülkelerinin payı ise %28 dir.

Dünya toplam elyaf tüketimi için 1980-2010 yılları arasında bir projeksiyon yapıldığında, 1990'da 40 milyon ton, 2000'de 54 milyon ton olan dünya toplam elyaf tüketiminin ileriki yıllarda daha da artması beklenmektedir.

Figure: World fibre consumption in 2015 (volume share)

Source: PCI Analysis

Total Fiber Demand (million tons)

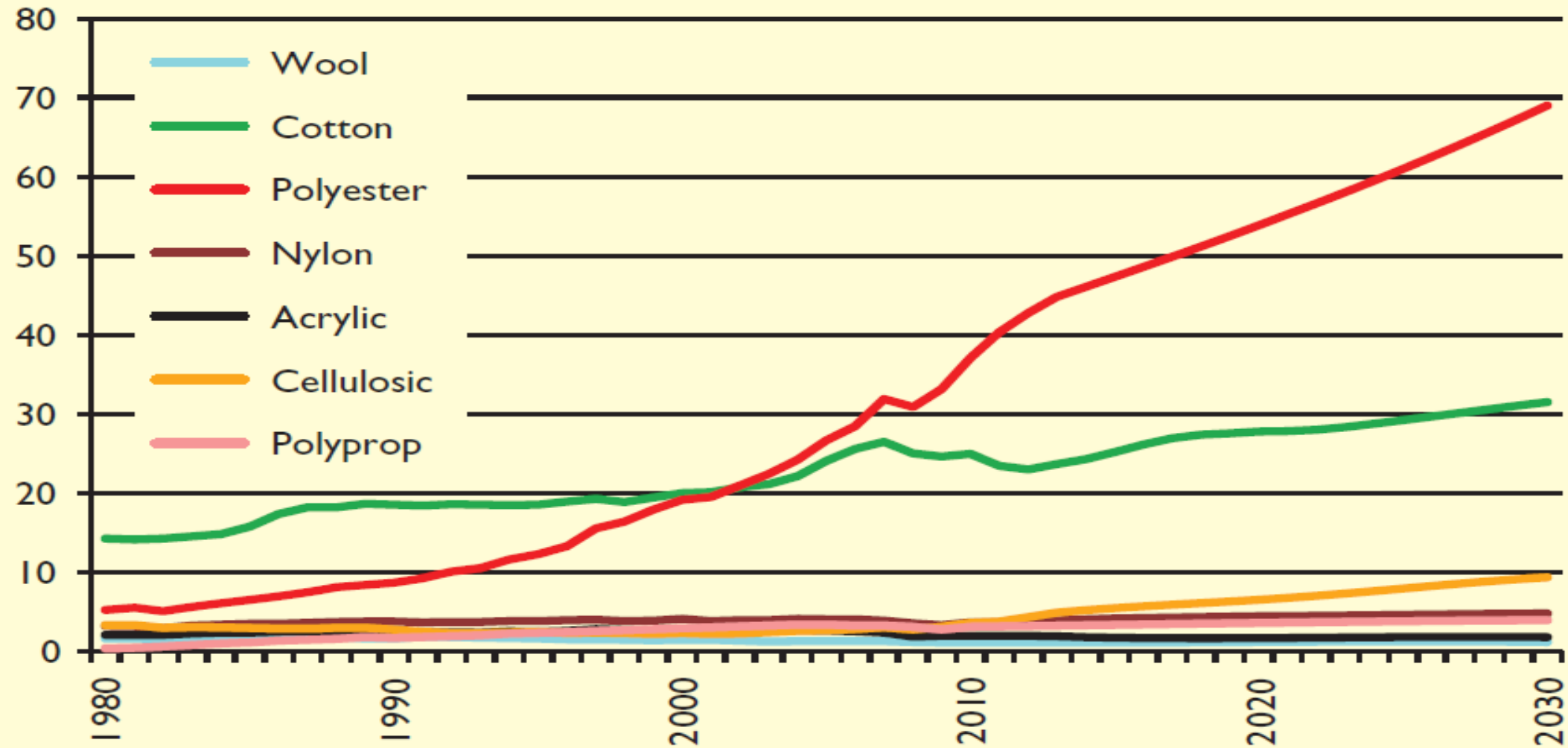

Figure 1